

Björn Landström: Regalskeppet Vasan från början till slutet, Interpublishing Stockholm 1980 158 sid inb c 250:-

Inte heller denna gång visar sig ens förväntningar inför en ny bok av Björn Landström komma på skam. Måhända är det onödigt att särskilt prisa bokens karaktär av konstverk. Alla borde redan känna till Landströms gedigna tidigare arbeten, särskilt den första volymen i serien Architectura Navalis: Egyptiska skepp(1970), som den nya skall jämföras med. Som alltid är praktiken, d v s rekonstruktion/illustration, samordnad med teorin när den är som bäst i fartygsbyggnadsspörsmål. Ett särskilt sympatiskt intryck gör författaren när han tillägnar boken Eva-Marie Stolth och Johan Blomman på Wasavarvet och ofta pekar på den utomordentliga hjälp som praktikerna givit honom. I stället för de sedvanliga listorna på potentater! Landström har som s k amatör ofta arbetat i motvind, liksom andra pionjärer, jag tänker här t ex på Harald Åkerlund. Erkännandet från fackmännen har låtit vänta på sig, många gånger av ren avundsjuka, där Landström/Åkerlund redan befunnit sig ljusår före.

Som en liten spark åt de etablerade kan skeppsnamnet Vasan uppfattas. Som bekant har regalskeppets namn varit föremål för en bister strid sedan länge, mellan upptäckaren, Anders Franzén och praktiskt taget samtliga landets språkvårdare å ena sidan och Wasanämnden/Wasavarvet å den andra. Franzéns parti hävdade den rimliga svenska stavningen "Vasa" medan Wasa-företrädarna tyskarkaiserade så gott det gick. Det är inte utan att man tycker att Franzén här som på andra håll behandlats både orättvist och oförnuftigt. Observera f ö att det just är Franzén som skrivit förordet!

Men i namnfrågan har alltså Landström tagit en medelväg.

Här är verkligen inte platsen att utförligt behandla detta nya storverk. Vi får bara erkänna vår tacksamhet och reservationslöst rekommendera boken till samtliga marinarkeologiskt intresserade.

CW(red)